

- органи власти можуть встановлювати системи моніторингу та оцінки результатів діяльності соціальних підприємств у транспорті, щоб забезпечити виконання їхньої соціальної місії та ефективне використання ресурсів, а також встановлювати стандарти і механізми оцінки соціального впливу соціальних підприємств у транспорті, щоб забезпечити виконання їхніх соціальних цілей;
- важливою є підтримка уряду у розробці та масштабуванні навчальних програм для соціальних підприємств у сфері транспорту, щоб підвищити їхні навички та здатність до конкуренції на ринку.

Висновки. Таким чином, роль публічного управління в реалізації моделей соціального підприємництва в сфері транспорту полягає у створенні сприятливої екосистеми та створенні регуляторного та фінансового середовища для державно-приватного партнерства. Це може сприяти покращенню доступності, якості та екологічної стійкості транспортних послуг, соціальному розвитку та створенню робочих місць, а також соціальному впливу та ефективному функціонуванню цих підприємств з метою забезпечення досягнення соціальних та екологічних цілей.

List of References

1. Dacin, M. T., Dacin, P. A., & Tracey, P. (2011). Social entrepreneurship: A critique and future directions. *Organization science*, 22(5), 1203-1213. [in English]
2. Agostino Nuzzolo and Andre Romano (2018) "Public Transportation Quality of Service: Factors, Models, and Applications", Springer. [in English]
3. Elizabeth Deakin (2019) "Transportation, Land Use, and Environmental Planning", Springer. [in English]
4. Michael D. Meyer, Eric J. Miller (2014)"Urban Transportation Planning", McGraw-Hill Education. [in English]
5. Jeffrey Tumlin (2012) "Sustainable Transportation Planning: Tools for Creating Vibrant, Healthy, and Resilient Communities", Wiley. [in English]
6. Chechel Anna (2022) Social entrepreneurship: marketing support for development Marketing of innovations. *Innovations in marketing. Materials of the*

International Scientific Internet Conference (December, 2022). Bielsko-Biala: WSEH. [E-edition] – P. 83-87[in English]

7. Чечель Анна, Решетова Ганна (2022) Rol' komunikatsijnoi strategii v diial'nosti orhaniv publicлноho upravlinnia [The role of communication strategy in the activity of public administration bodies]Multidisciplinárni mezinárodní vědecký magazín “Věda a perspektivy” je registrován v České republice. Státní registrační číslo u Ministerstva kultury ČR: E 24142. No 8(27) 2023. str. 218-229. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8\(27\)-218-229](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-8(27)-218-229)[in Ukrainian]

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ У ЛОГІСТИЦІ

Мацука Вікторія Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів,
Маріупольський державний університет,
м. Дніпро, Україна

v.matsuka@mdu.in.ua

<https://orcid.org/0000-0002-0953-8769>

Лаврентьєва Валерія Олександрівна,

студентка ОС «Бакалавр» 2 курсу
спеціальності «Менеджмент» ,
Маріупольський державний університет,
м. Київ, Україна

valery18lav@gmail.com

Анотація. Ця стаття присвячена дослідженню важливої проблеми в галузі логістики - управлінню ризиками. Вона аналізує сутність та різновиди ризиків, що виникають у сучасних логістичних процесах, та пропонує різноманітні методи їх управління. У статті детально розглядаються найбільш критичні ризики в логістиці, а також визначаються причини їх виникнення та

описуються заходи безпеки, спрямовані на їх уникнення. Додатково, розглядаються інструменти, які можуть бути застосовані для підвищення ефективності управління ризиками у логістиці, щоб забезпечити безперервність і оптимізацію логістичних ланцюгів.

Ключові слова: логістика, логістичні ланцюги, ризик, управління, методи, вантажі.

Вступ. Більшість товарів, які представлені на нашому ринку, повністю або частково виробляються за кордоном, часом навіть на інших континентах. У зв'язку з цим виникає потреба у складних ланцюжках поставок, що включають доставку, зберігання та розподіл найрізноманітнішої продукції. А чим більше вантажі переміщуються, тим більший ризик їх псування чи втрати. Імовірність виникнення втрат виникає буквально на кожній стадії доставки та зберігання товару. Уникнути ризиків повністю, звичайно, ще нікому не вдалося, тому, говорячи про безпеку, у компанії мають сконцентруватися на можливості уникати саме неприпустимих ризиків. У цьому будь-які профілактичні заходи мають бути ефективними, але з принципу розумної достатності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження і літературні джерела показують, що багато вчених і фахівців вивчають управління ризиками у логістичній діяльності і фокусуються на таких аспектах, як класифікація логістичних ризиків, методи визначення ризику, зарубіжний досвід у ризик-менеджменті, застосування ризик-менеджменту для оптимізації логістичних систем. Однак, не дивлячись на великий інтерес до цієї теми, є потреба в подальших наукових дослідженнях, спрямованих на поліпшення управління ризиками в логістичній діяльності за допомогою різних методів.

Мета та завдання дослідження. Метою даного дослідження є проведення аналізу ризиків у сфері логістики з метою визначення їх причин виникнення, ідентифікації оптимальних методів їх управління та класифікації

цих ризиків. Для досягнення цієї мети визначено наступні завдання дослідження. Аналіз найпоширеніших ризиків у логістиці. Завдання передбачає огляд найпоширеніших ризиків у логістиці з метою їхньої ідентифікації та подальшого аналізу для розробки ефективних стратегій управління ними. Вивчення методик в управлінні ризиками логістичної системи. Отримання знань про підходи до управління ризиками в логістичних системах для визначення найкращих практик та їхнього впровадження. Вплив ризиків на логістичну систему. Завдання включає вивчення впливу ризиків на логістичну систему з метою ідентифікації можливих негативних наслідків та розробки стратегій для їх зменшення.

Виклад основного матеріалу дослідження та його результатів.

Головною метою комплексу заходів безпеки вважається досягнення оптимального балансу між рядом факторів, включаючи такі, як поведінка співробітників, що дозволяє мінімізувати ризик заподіяння шкоди здоров'ю людей, екології, збереження матеріальних цінностей тощо. Служби, які займаються безпекою, повинні правильно визначати пороги допустимих ризиків – з якими втратами за тих чи інших процесів ми можемо погодитися. Система безпеки та заходи щодо мінімізації ризиків забезпечуються, виходячи з цього принципу.

Найбільш характерними ризики у логістиці на вітчизняному ринку можна вважати такі [1].

Псування вантажів, повна чи часткова втрата споживчих властивостей чи товарного виду. На думку фахівців, це найпоширеніший ризик у логістиці [2]. Він збільшується, коли товар переміщається на великі відстані протягом досить тривалого часу, використовуються довгі ланцюга перевезень, перевантажень, перевалок, сортувань тощо. Крім того, псування вантажів більш ймовірно при використанні недостатньо надійної тари та упаковки.

Можливі розкрадання, недостача, помилкове відвантаження третім особам, знищення внаслідок природних чи техногенних катастроф (аварій), а

також негативних соціальних явищ. На жаль, останнє в наш час дуже характерне для окремих регіонів України [3].

Невчасна доставка. Запізнення призводять до зриву планів реалізації, порушення технологічних процесів і навіть псування вантажу. Як мінімум, підприємство ризикує недоотримати прибуток.

Неналежне оформлення супровідних документів. У цій сфері також необхідний добре налагоджений механізм, оскільки через помилки у документації часом неможливо розмитнити вантажі, виникає ризик заборони на перевезення чи реалізацію товару, що не дозволяє доставити його до кінцевого споживача.

Розкриття комерційної таємниці чи конфіденційної інформації третім особам.

Часто товари переміщуються у знеособлених упаковках. Розголошення конфіденційної інформації може призвести до порушення умов рівності у конкурентній боротьбі та, як наслідок, до втрати частини прибутку або прямих збитків.

Нанесення шкоди життю та здоров'ю людей або навколишньому середовищу виникає, як правило, через порушення правил перевезення та зберігання вантажів.

Ризик настання громадянської відповідальності за заподіяння шкоди третім особам. Зазвичай йдеться про дорожньо-транспортні пригоди, хоча під час здійснення логістичних операцій можливе завдання шкоди здоров'ю або майну третіх осіб буквально на кожному кроці.

Як відомо, серйозні компанії цінують свою репутацію, заробити яку дуже непросто. Багато хто відкрито позиціонує себе як лідера в тій чи іншій галузі. Іноді під час підписання декларативних документів компанія заявляє, що вона вільна від корупції, не бере участі у сумнівних фінансових операціях тощо. Але в процесі своєї діяльності будь-яке велике підприємство змушене користуватися послугами безлічі підрядників і партнерів, і якщо хтось із них буде викритий у неприємних справах, і про це стане відомо широкому колу

осіб, репутації вашої компанії може бути завдано непоправної шкоди. Тому дуже важливо уважно підходити до вибору підприємств, з якими ви працюватимете [4].

Причин виникнення основних ризиків можна розділити їх на три основні категорії.

Внутрішні ризики. Їхня мінімізація залежить виключно від волі учасників логістичних відносин. У разі безпеки можна забезпечити, правильно організувавши логістичні процеси.

Важливу роль у своїй грає те, як у підприємстві ставляться до них, чи аналізують можливі негативні наслідки, чи здатні своєчасно приймати рішення, зокрема. непопулярні. До внутрішніх належать і технологічні ризики, пов'язані з правильним використанням техніки та технологій. У будь-якому випадку профілактика внутрішніх ризиків залежить від співробітників компанії.

Зовнішні ризики. Тут, навпаки, від компанії практично нічого не залежить. Це погані погодні умови, стихійні лиха, епідемії, навали шкідників, а також громадянські та збройні конфлікти, війни тощо. Для мінімізації таких ризиків, на думку експерта, необхідно прораховувати все як у шахах і думати, що може статися з вантажем на шляху прямування. Тільки тоді вдасться уникати більшості випадків, коли компанія «раптом» отримує великі збитки.

Змішані ризики. Зазвичай вони пов'язані як із зовнішніми факторами, так і з поведінкою співробітників компанії. Сюди відносять розкрадання, підробки, недбалість, порушення правил перевезення та зберігання вантажів. Є ще так звані юридичні та правові ризики, пов'язані зі зміною правового статусу підприємств, судовими процесами тощо. Все це також необхідно передбачити, ні в якому разі не залишатися в пасивній позиції, вважаючи, що все вирішено наперед. Інтереси своєї компанії потрібно захищати всіх рівнях, зокрема. та беручи активну участь у розробці нових законів, правил та нормативних документів.

До змішаних належать і фінансові ризики [5, с. 168]. Як правило, йдеться про невідповідність планів компанії реальним можливостям реалізації продукції на ринку, затримку платежів та ін.

Методи управління ризиками. Серед стандартних способів управління мінімізацією ризиків можна назвати такі:

1. Розробити собі прийнятні умови, у яких ви готові працювати.
2. Вирішувати проблеми з допомогою страхування.
3. Уважно підбирати тару та упаковку.
4. Визначати оптимальні маршрути та графіки перевезень залежно від характеру вантажу, відстані тощо.
5. Правильно підбирати транспортні засоби відповідно до характеристик вантажу, у т.ч. вимогами щодо температурних режимів та інших умов.
6. Визначити способи контролю за переміщенням вантажу у дорозі.
7. Забезпечити безпеку вантажу допоможе застосування фірмової упаковки, розтин якої вкаже порушення цілісності вантажу.

Список заходів, що забезпечують збереження вантажів у ланцюзі постачання, можна продовжити. На нашу думку, не варто заощаджувати на них – такі витрати завжди окупаються.

Висновки. Отже, управління ризиками у логістиці є критично важливим елементом для забезпечення стабільності та ефективності логістичних операцій. Розуміння, ідентифікація та аналіз ризиків дозволяють організаціям уникати можливих проблем та збитків, а також розвивати стратегії для їхнього зменшення. Важливо постійно оновлювати та вдосконалювати методи управління ризиками, оскільки логістична система постійно змінюється. Ефективне управління ризиками сприяє підвищенню конкурентоспроможності компаній на ринку та забезпечує стабільну поставку товарів та послуг для клієнтів. Навички управління ризиками у логістиці стають важливим активом для будь-якої організації, що бажає досягти успіху в складному та змінному логістичному середовищі.

List of References